

ZAKON O ENERGETICI REPUBLIKE SRPSKE

Službeni glasnik RS br. 49/09

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se osnove energetske politike Republike Srpske, donošenje strategije razvoja energetike, planova, programa i drugih akta za njeno sprovođenje, osnovna pitanja regulisanja i obavljanja energetske djelatnosti, korištenje obnovljivih izvora energije i uslovi za ostvarivanje energetske efikasnosti.

Član 2.

Cilj ovog zakona je da zajedno sa drugim zakonima kojima se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, obezbijedi pravne pretpostavke za sigurno i kvalitetno snabdijevanje kupaca energijom po načelima konkurentskog energetskeg tržišta i održivog razvoja, uz efikasno korištenje energije i zaštitu životne sredine.

Član 3.

Termini i definicije koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) energija – oblik energije koji je dostupan kao komercijalna roba, kao što je električna energija, toplotna energija, prirodni gas, nafta i derivati nafte i biogorivo,

b) održivi razvoj – razvoj i primjena tehnologija za korišćenje energije i energetske resursa, koji zadovoljavaju današnje potrebe ne ugrožavajući mogućnost da buduće generacije zadovolje svoje potrebe, prvenstveno misleći na očuvanje ekološke ravnoteže i iscrpljivanje resursa fosilnih goriva,

v) obnovljivi izvori energije – nefosilni izvori energije koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelimično, kao što su energija vodotoka, energija vjetera, neakumulirana sunčeva energija, biomasa, biogorivo, gas iz deponija, gas iz postrojenja za preradu otpadnih voda, biogasovi, geotermalna energija i dr.,

g) električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije je:

- 1) električna energija proizvedena proizvodnim postrojenjima, koja koriste samo obnovljive izvore energije,
- 2) dio električne energije koji iz obnovljivih izvora proizvode kombinovana proizvodna postrojenja koja koriste i neobnovljive izvore energije,
- 3) električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije koja se koristi za punjenje sistema za akumulaciju energije, ali ne i energija dobijena korištenjem tih akumulacija,

d) sertifikat o porijeklu električne energije – dokument koji služi proizvođaču električne energije da dokaže da je električna energija koja je proizvedena u njegovom postrojenju proizvedena iz obnovljivih izvora energije ili u kogeneraciji sa visokim stepenom efikasnosti i obavezno sadrži količinu električne energije,

izvor energije koji je korišten za njenu proizvodnju, mjesto i datum proizvodnje kao i druge podatke koji doprinose tačnosti i pouzdanosti dokumenta.

đ) sertifikat (deklaracija) za proizvodno postrojenje – dokument koji se izdaje proizvođaču električne energije za pojedinačno proizvodno postrojenje kojim se potvrđuje da to postrojenje ispunjava propisane uslove za istovremenu proizvodnju električne i toplotne energije sa visokim stepenom efikasnosti, ili za proizvodnju električne energije korištenjem otpada ili obnovljivih izvora energije na ekonomski primjeren način usklađen sa propisima iz oblasti zaštite životne sredine,

e) gas – prirodni gas, tečni prirodni gas, tečni naftni gas, ispareni tečni naftni gas, biogas, gas iz biomase, gas iz deponija i gas iz postrojenja za preradu otpadnih voda,

ž) derivati nafte – tečna ili gasovita goriva dobijena preradom, doradom nafte, odnosno degazolinažom (motorni benzini, dizel goriva, sve vrste ulja za loženje, goriva za mlazne motore, petrolej, naftni koks, tečni naftni gas i slično),

z) biogorivo – tekuće ili gasovito gorivo dobiveno iz biomase,

i) biomasa – biorazgradivi dio proizvoda, ostataka i otpada od poljoprivrede uključujući biljne i životinjske materije, šumarstva i drvne industrije, kao i biorazgradivi dijelovi komunalnog i industrijskog otpada čije je energetske korištenje dopušteno,

j) proizvodnja energije – fizički ili hemijski proces prerade energenta ili obnovljivih izvora energije u električnu, toplotnu ili druge oblike energije,

k) proizvodnja derivata nafte – procesi prerade i dorade nafte ili degazolinaže, kojima se dobivaju tečni i gasoviti proizvodi – derivati nafte, uključujući i tečni naftni gas,

l) kogeneracija – istovremena proizvodnja električne i toplotne ili mehaničke energije u jedinstvenom procesu,

lj) efikasna kogeneracija - kogeneracija koja zadovoljava uslove:

1) proizvodnju iz kogeneracijskog postrojenja koje daje uštedu primarne energije od najmanje 10% u odnosu na reference za odvojenu proizvodnju toplotne i električne energije i

2) proizvodnju iz mikro i malih kogeneracijskih postrojenja koja daju uštedu primarne energije,

m) distribucija – prenošenje energije preko distributivne mreže radi isporuke energije kupcima, osim snabdijevanja,

n) snabdjevanje energijom – prodaja, uključujući i preprodaju energije kupcima,

nj) sigurnost snabdijevanja – sposobnost energetske sistema da obezbjedi krajnjem kupcu energiju definisanog nivoa kontinuiteta i kvaliteta, na održiv način, i u skladu sa postojećim standardima i ugovorenim aranžmanima,

o) snabdijevanje energijom tarifnih kupca – kupovina i prodaja energije za potrebe tarifnih kupaca,

p) trgovina – trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije,

- r) prenos, odnosno transport energije – transport energije prenosnom mrežom radi preuzimanja energije od proizvođača i iz drugih prenosnih mreža i predaje te energije distributivnoj mreži ili kupcima čiji su objekti priključeni neposredno na prenosnu mrežu,
- s) transport nafte i derivata nafte drugim oblicima transporta – transport nafte, odnosno derivata nafte svim oblicima transporta osim naftovodom, odnosno produktovodom,
- t) Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku,
- ć) energetski subjekt – pravno lice ili preduzetnik koje obavlja jednu ili više energetskih djelatnosti,
- u) kupac – pravno ili fizičko lice koje kupuje energiju,
- f) nekvalifikovani (tarifni) kupac – kupac koji kupuje energiju za sopstvene potrebe po regulisanim cijenama u skladu sa tarifnim sistemom,
- h) kvalifikovani kupac - krajnji kupac koji je stekao pravo da energiju kupuje po svom izboru u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište energije,
- c) javna usluga – usluga dostupna svim kupcima i energetskim subjektima na određenom području po propisanim cijenama i prema regulisanim uslovima pristupa i korištenja usluge, uvažavajući sigurnost, uključujući i sigurnost snabdijevanja, redovnost i kvalitet usluge, efikasnost korištenja energije, zaštitu okoline i sprečavanje klimatskih promjena, a koja se obavlja prema načelima javnosti rada i uz nadzor tijela određenih zakonom,
- č) obaveza javne usluge – obaveza energetskih subjekata da određene energetske djelatnosti obavljaju kao javne usluge,
- dž) energetska efikasnost – umanjeње potrošnje energije bez pada životnog standarda i kvaliteta usluga u zgradama i proizvodnog kvaliteta i kvantiteta u industriji, saobraćaju i slično.

II ENERGETSKA POLITIKA I PLANIRANJE RAZVOJA ENERGETIKE

Član 4.

Energetskom politikom Republike Srpske utvrđuju se prioriteti i smjernice razvoja energetskog sektora radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva kojima se obezbjeđuje:

- a) sigurno i kvalitetno snabdijevanje energijom,
- b) dugoročni uravnotežen i održiv razvoj energetskog sektora u skladu sa kretanjem potrošnje energije,
- v) razvoj energetske infrastrukture i uvođenje savremenih tehnologija obezbjeđenjem stabilnih i transparentnih uslova za ulaganja u izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju energetskih sistema i njihovog povezivanja sa sistemima iz okruženja,
- g) podsticanje konkurencije na energetskom tržištu,
- d) dostupnost i materijalna pristupačnost različitih vidova energije građanima Republike Srpske uz istovremenu postepenu liberalizaciju energetskog tržišta,

đ) obezbjeđenje uslova za stimulisanje korištenja obnovljivih izvora energije i kogeneracije,

e) unapređivanje energetske efikasnosti, u obavljanju energetske djelatnosti, ali i u potrošnji energije i

ž) unapređivanje zaštite životne sredine i očuvanja ekološke ravnoteže pri proizvodnji, prenosu i potrošnji energije i energenata.

Član 5.

(1) Energetska politika i planiranje razvoja energetike Republike Srpske sprovodi se Strategijom razvoja energetike Republike Srpske (u daljem tekstu: Strategija razvoja energetike).

(2) Strategijom razvoja energetike definišu se: dugoročni ciljevi razvoja pojedinih energetske djelatnosti, prioriteta razvoja, utvrđivanje energetske potreba Republike Srpske, izvori i način obezbjeđivanja potrebnih količina energije, uključujući dugoročno planiranje strukture energetske izvora, učešće obnovljivih izvora, zadani nivoi energetske efikasnosti i uštede energije, potrebna ulaganja u energetiku, mjere za podsticanje i način obezbjeđenja sredstava za ulaganja u obnovljive izvore i kogeneraciju, mjere i mehanizmi za povećanje energetske efikasnosti, unapređivanje zaštite životne sredine i sprečavanje klimatskih promjena, podsticanje konkurencije i postepena liberalizacija energetske tržišta, mjere za obezbjeđivanje zaštite krajnjih kupaca, mehanizmi i mjere za zaštitu ugroženih kupaca u uslovima liberalizovanog tržišta i drugi elementi od značaja za ostvarivanje ciljeva energetske politike.

(3) Strategiju razvoja energetike donosi Narodna skupština Republike Srpske na prijedlog Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) za period od dvadeset godina.

(4) Strategija razvoja energetike usklađuje se sa Prostornim planom Republike Srpske i ekonomsko-razvojnim planovima Republike Srpske.

Član 6.

Vlada donosi akcione planove za sprovođenje Strategije razvoja energetike iz člana 5. ovog zakona, kojim se utvrđuju mjere, nosioci aktivnosti i rokovi realizacije energetske politike, kao i način ostvarivanja saradnje sa organima jedinica lokalne samouprave na području planiranja razvoja energetske sektora i saradnje sa energetske subjektima u sektoru električne energije, gasa i nafte, drugim subjektima u Bosni i Hercegovini i međunarodnim institucijama.

Član 7.

Jedinice lokalne samouprave dužne su da svoje razvojne dokumente usklađuju sa Strategijom razvoja energetike.

Član 8.

Na osnovu Strategije razvoja energetike, planova i programa jedinica lokalne samouprave, energetske subjekti donose programe i planove izgradnje, održavanja i korištenja energetske objekata, te drugih potreba u obavljanju energetske djelatnosti, uvažavajući obaveze koje proizlaze iz međunarodnih ugovora.

Član 9.

(1) Vlada donosi godišnji energetske bilans kojim se planira ukupna potreba za energijom, izvori i vrste energije, te način i mjere za zadovoljavanje tih potreba.

(2) Godišnji energetska bilans donosi se najkasnije do 15. decembra tekuće godine za narednu godinu.

(3) Ministar nadležan za energetiku (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim se detaljnije propisuje sadržaj energetska bilansa, sadržaj, rokovi i način dostave podataka koje su nadležni organi (republički organi i organi jedinice lokalne samouprave) i energetska subjekti dužni da dostave Ministarstvu radi izrade energetska bilansa.

III ENERGETSKE DJELATNOSTI I DOZVOLE

Član 10.

(1) Energetskim djelatnostima u smislu ovoga zakona smatraju se:

a) proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom i trgovina električnom energijom,

b) proizvodnja derivata nafte, transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima, transport nafte i derivata nafte drugim oblicima transporta, skladištenje nafte i derivata nafte, trgovina naftom i derivatima nafte,

v) transport prirodnog gasa, upravljanje transportnim sistemom za prirodni gas, skladištenje i upravljanje sistemom za skladištenje prirodnog gasa, distribucija prirodnog gasa i upravljanje distributivnim sistemom za prirodni gas, snabdijevanje prirodnim gasom i trgovina prirodnim gasom,

g) proizvodnja biogoriva, skladištenje i trgovina biogorivom i

d) proizvodnja toplotne energije, distribucija i upravljanje distributivnim sistemom za toplotnu energiju, snabdijevanje toplotnom energijom i trgovina toplotnom energijom.

(2) Pod energetskim djelatnostima distribucije i snabdijevanja prirodnim gasom smatraju se i distribucija i snabdijevanje tečnim naftnim gasom, biogasom i gasom iz biomase, i drugim vrstama gasa, ukoliko se mogu tehnički sigurno transportovati distributivnom mrežom prirodnog gasa.

Član 11.

Energetska djelatnosti: transport i upravljanje transportnim sistemom prirodnog gasa, transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima, proizvodnja električne energije za snabdijevanje tarifnih kupaca, distribucija električne energije i prirodnog gasa, snabdijevanje tarifnih kupaca električnom energijom i gasom i distribucija i snabdijevanje toplotnom energijom su djelatnosti od opšteg interesa i obavljaju se u sistemu obaveze javne usluge, u skladu sa zakonom i dozvolom za obavljanje te djelatnosti.

Član 12.

(1) Energetsku djelatnost može obavljati pravno lice ili preduzetnik koji je organizovan u skladu sa zakonom i koji posjeduje dozvolu (licencu) za obavljanje te djelatnosti na području Republike Srpske (u daljem tekstu: dozvola), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Energetsku djelatnost snabdijevanja i trgovine električnom energijom ili

prirodnim gasom može obavljati pravno lice ili preduzetnik koje posjeduje dozvolu (licencu) za obavljanje te djelatnosti na području Republike Srpske, odnosno na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(3) Dozvolu iz stava 1. ovog člana obavezni su da posjeduju energetske subjekti koji

obavljaju jednu od sljedećih energetske djelatnosti:

- a) proizvodnja električne energije u proizvodnim objektima snage preko 1 MW i proizvodnja toplotne energije snage preko 0,3 MW,
- b) proizvodnja derivata nafte i biogoriva,
- v) skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva i prirodnog gasa,
- r) transport i upravljanje transportnim sistemom prirodnog gasa,
- д) transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima,
- đ) distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom,
- e) distribucija, trgovina i snabdijevanje prirodnim gasom i
- ž) distribucija i snabdijevanje toplotnom energijom.

(4) Dozvola nije potrebna za obavljanje sljedećih energetske djelatnosti:

- a) proizvodnja električne energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 1 MW,
- b) proizvodnja biogoriva koji se proizvodi isključivo za vlastite potrebe,
- v) proizvodnja toplotne energije za vlastite potrebe snage do 0,3 MW
- g) trgovina na veliko i malo derivatima nafte,
- d) trgovina na veliko i malo tečnim naftnim gasom i
- đ) skladištenje nafte i derivata nafte koji se skladište isključivo za vlastite potrebe.

Član 13.

- (1) Dozvolu iz člana 12. st. 1. i 2. ovog zakona izdaje regulatorni organ iz člana 15. ovog zakona.
- (2) Dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se na zahtjev energetske subjekta za svaku energetske djelatnost posebno.
- (3) Način, kriterijumi i uslovi izdavanja i oduzimanja dozvola propisuju se posebnim propisima kojima se reguliše obavljanje djelatnosti u sektoru električne energije, sektoru prirodnog gasa, sektoru nafte i derivata nafte, biogoriva i sektoru toplotne energije.

Član 14.

- (1) Energetske subjekt koji obavlja dvije ili više energetske djelatnosti ili koji pored energetske djelatnosti obavlja i neku drugu djelatnost koja se, u smislu ovog zakona, ne smatra energetske djelatnošću, dužan

je da izvrši razdvajanje djelatnosti u skladu sa posebnim zakonom kojim se reguliše obavljanje te djelatnosti.

(2) Razdvajanje djelatnosti u smislu ovog zakona može se odnositi na pravno, funkcionalno i računovodstveno razdvajanje, a konkretni zahtjev za razdvajanje postavlja se u zavisnosti od vrste djelatnosti, načina obavljanja djelatnosti, uslova i načina regulacije djelatnosti, te energetskog sektora kojem pripadaju, imajući u vidu veličinu, složenost i organizaciju sektora, veličinu i razvijenost tržišta.

IV REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGETIKU REPUBLIKE SRPSKE

Član 15.

(1) Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom, zakonima čijim se odredbama uređuje obavljanje pojedinih energetskih djelatnosti i Statutom Regulatorne komisije i upisana je u sudski registar.

(2) Regulatorna komisija je samostalna i neprofitna organizacija, koja je funkcionalno nezavisna od republičkih organa, energetskih subjekata i korisnika njihovih proizvoda i usluga, kao i od svih drugih pravnih i fizičkih lica.

(3) Sjedište Regulatorne komisije je u Trebinju.

Član 16.

Regulatorna komisija reguliše i vrši nadzor odnosa na tržištu električne energije, gasa i nafte u skladu sa odredbama ovog zakona i nadležnostima koje su joj propisane odredbama zakona u sektoru električne energije, sektoru gasa i sektoru nafte, vodeći računa o obezbjeđenju principa transparentnosti, nediskriminacije, pravičnosti, podsticanju konkurentnosti i zaštiti krajnjih kupaca.

Član 17.

Način obavljanja i regulisanje energetskih djelatnosti iz člana 12. stav 4., kao i obaveza pribavljanja dozvole za obavljanje tih djelatnosti, a za koje, u smislu ovog zakona, nije nadležna Regulatorna komisija, propisuje se posebnim zakonom.

Član 18.

(1) Regulatornu komisiju čine predsjednik i četiri člana Regulatorne komisije, koje imenuje Narodna skupština Republike Srpske na prijedlog Vlade, a na osnovu javnog konkursa.

(2) Mandat predsjednika i članova Regulatorne komisije traje pet godina.

(3) Nijedno lice ne može biti birano za predsjednika ili člana Regulatorne komisije više od dva mandata.

Član 19.

(1) Predsjednik i član Regulatorne komisije može biti lice koje je državljanin Republike Srpske ili Bosne i Hercegovine i posjeduje znanja i stručnost iz oblasti tehničkih nauka, ekonomije, prava ili zaštite životne sredine.

(2) Lica iz stava 1. ovog člana ne mogu:

a) biti u međusobnom srodstvu,

b) biti lica koja su kažnjavana za krivična djela iz oblasti privrede i platnog prometa,

v) obavljati dužnosti koje mogu uticati na nezavisnost Regulatorne komisije, u skladu sa njenim etičkim kodeksom,

g) biti članovi zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, nadzornog ili upravnog odbora privrednih društava, banaka ili osiguravajućih društava i

d) obavljati i sprovoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima transparentnosti i nediskriminacije na tržištu energije u Republici Srpskoj.

Član 20.

(1) Regulatorna komisija donosi statut i poslovnik o radu koji moraju biti u skladu sa ovim zakonom i kojima se uređuje način rada, način donošenja odluka i drugih akata, izrada nacрта i prijedloga propisa i pravila, obavljanje javnih konsultacija i drugo.

(2) Regulatorna komisija donosi etički kodeks usklađen sa zakonom kojim se uređuje pitanje sukoba interesa, kao i međunarodnom praksom kojim se utvrđuje sukob interesa i drugi etički standardi za zaposlene u Regulatornoj komisiji.

(3) Sva pravila, propisi i druga akta iz regulatorne nadležnosti, koje donosi Regulatorna komisija objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Član 21.

(1) Sjednice Regulatorne komisije su javne, osim u određenim slučajevima kada je riječ o povjerljivim informacijama i poslovnim tajnama, kada se postupa u skladu sa aktima Regulatorne komisije.

(2) Pojedinačni akti kojima Regulatorna komisija odlučuje u drugostepenom postupku, kao i akti kojima odlučuje u postupcima rješavanja sporova između učesnika na tržištu energije objavljuju se na propisan način i ne podliježu obavezi objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

(3) Dokumentacija Regulatorne komisije, izvještaji sa rasprava i zapisnici su javni, izuzev u slučaju kada je riječ o povjerljivim informacijama i poslovnoj tajni, i čuvaju se u skladu sa aktima Regulatorne komisije.

Član 22.

(1) U slučaju spriječenosti predsjednika Regulatorne komisije da obavlja poslove, zamjenjuje ga član koga on ovlasti.

(2) Regulatorna komisija donosi odluke većinom glasova članova Regulatorne komisije.

Član 23.

(1) Predsjednik ili član Regulatorne komisije može biti razriješen dužnosti, ako je:

a) trajno spriječen da obavlja funkciju iz zdravstvenih ili drugih razloga,

b) bio neopravdano odsutan više od tri uzastopna sastanka Regulatorne komisije,

v) dao ostavku na mjesto predsjednika, odnosno člana Regulatorne komisije i

g) stekao uslove za razrješenje propisane drugim zakonom, odnosno statutom i etičkim kodeksom.

(2) Narodna skupština Republike Srpske donosi akt o razrješenju predsjednika, odnosno člana Regulatorne komisije, na prijedlog Vlade.

(3) Upraznjeno mjesto predsjednika, odnosno člana Regulatorne komisije popunjava se imenovanjem drugog lica na način i pod uslovima imenovanja razriješenog predsjednika, odnosno člana, na preostali period trajanja mandata.

Član 24.

(1) Finansiranje rada Regulatorne komisije obezbjeđuje se iz godišnjih naknada od energetske subjekata, korisnika dozvole za obavljanje jedne ili više energetske djelatnosti i jednokratnih naknada za dozvole koje izdaje.

(2) Budžet Regulatorne komisije usvaja Narodna skupština Republike Srpske prije početka budžetske godine, na njen prijedlog.

(3) Na osnovu usvojenog budžeta, Regulatorna komisija donosi odluku o visini naknada iz stava 1. ovog člana.

Član 25.

(1) Rješenja i odluke koje donosi Regulatorna komisija u svim postupcima su konačne.

(2) Strana nezadovoljna odlukom ili rješenjem Regulatorne komisije može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(3) Tužba kojom se pokreće upravni spor ne odgađa izvršenje akata iz stava 1. ovog člana.

Član 26.

Regulatorna komisija je nezavisna i o svom radu podnosi izvještaj Narodnoj skupštini Republike Srpske, najmanje jednom godišnje.

V OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Član 27.

(1) Korištenje obnovljivih izvora energije i efikasna kogeneracija su od opšteg interesa za Republiku Srpsku.

(2) Korištenjem obnovljivih izvora energije i efikasnom kogeneracijom obezbjeđuje se smanjenje upotrebe fosilnih goriva i negativnih uticaja na životnu sredinu, kao i efikasno korištenje energije, podstiče se razvoj novih tehnologija, raznolikost izvora energije i povećava sigurnost snabdijevanja, te dugoročno smanjuje zavisnost od uvoza energije.

(3) Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti uredbu kojom propisuje mjere koje doprinose ostvarenju ciljeva, a koji se odnose na povećanje:

a) ukupne proizvodnje energije iz obnovljivih izvora,

b) učešća potrošnje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora i efikasnih kogenerativnih postrojenja u ukupnoj potrošnji električne energije u Republici Srpskoj i

v) učešća potrošnje biogoriva u ukupnoj potrošnji goriva za transport.

(4) Ministarstvo svake godine analizira ostvarivanje ciljeva iz stava 3. ovog člana i predlaže nove mjere za njihovo postizanje, u saradnji sa Regulatornom komisijom.

Član 28.

(1) Sistem podsticanja proizvodnje energije korištenjem obnovljivih izvora energije i kogeneracije, način obezbjeđenja i korištenja podsticajnih sredstava propisuje Regulatorna komisija uz saglasnost Vlade.

(2) Sredstva za podsticanje proizvodnje energije korištenjem obnovljivih izvora i kogeneracije iz stava 1. ovog člana, obezbjeđuju se kroz tarifu za energiju.

(3) Institucionalnu strukturu za operativno sprovođenje sistema podsticaja određuje i/ili uspostavlja Vlada.

Član 29.

(1) Proizvođač električne energije može, na vlastiti zahtjev, dobiti sertifikat o porijeklu za električnu energiju proizvedenu u proizvodnom postrojenju koje ima važeći sertifikat (deklaraciju) kada dokaže da je u periodu za koji se odnosi sertifikat za proizvodno postrojenje radilo tako da ispunjava uslove i zahtjeve propisane za efikasnu kogeneraciju, odnosno za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora.

(2) Sertifikat (deklaraciju) za proizvodno postrojenje može dobiti proizvođač električne energije ako to proizvodno postrojenje proizvodi električnu energiju koristeći obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način uz zaštitu životne sredine ili u efikasnoj kogeneraciji.

(3) Regulatorna komisija izdaje sertifikat o porijeklu i sertifikat za proizvodno postrojenja iz st. 1. i 2. ovog člana i propisuje njihov sadržaj, kao i uslove i procedure izdavanja.

Član 30.

Operateri sistema na čiju su mrežu priključena postrojenja za proizvodnju električne energije za koja se izdaju sertifikati o porijeklu dostavljaju Regulatornoj komisiji sve podatke u vezi sa proizvedenom električnom energijom za koju Regulatorna komisija izdaje sertifikate o porijeklu .

VI ENERGETSKA EFIKASNOST

Član 31.

(1) Efikasno korištenje energije je opšti interes Republike Srpske i predstavlja doprinos globalnom nastojanju za smanjenjem negativnih uticaja na životnu sredinu i održivom razvoju, te racionalnom i ekonomičnom korištenju energetske resursa.

(2) Programi unapređivanja energetske efikasnosti sprovode se u skladu sa Energetskom politikom Republike Srpske, Strategijom razvoja energetike i propisima Republike Srpske.

(3) Programi unapređivanja energetske efikasnosti su integralni dio Strategije razvoja energetike i usklađeni su sa drugim programima održivog razvoja.

(4) Ministarstvo je nadležno za unapređivanje energetske efikasnosti kroz sveobuhvatni okvir mjera za povećanje energetske efikasnosti i uštedu energije.

Član 32.

Mjere za sprovođenje energetske efikasnosti iz člana 31. stav 4. ovog zakona čine:

- a) uspostavljanje povoljnih uslova za investiranje kroz programe za povećanje energetske efikasnosti, putem javno-privatnog partnerstva, razvoja finansijskih kooperacija i investicionih fondova,
  - b) obezbjeđenje kooperacije između potrošača, proizvođača i snabdjevača energijom, kao i sektora javnih usluga i jedinica lokalne samouprave, radi dostizanja propisanog nivoa energetske efikasnosti,
  - b) ostvarivanje zadanih nivoa povećanja energetske efikasnosti kroz smanjenje gubitaka energije, smanjenje potrošnje energije uvođenjem novih tehnoloških rješenja u različitim sektorima (javni sektor i sektor javnih usluga, građevinarstvo, poljoprivreda, industrija, saobraćaj i drugo),
  - g) obrazovanje potrošača i podizanje svijesti potrošača energije o neophodnosti smanjenja potrošnje (uštedu) energije i načinima za smanjenje potrošnje,
  - d) uspostavljanje sistema verifikacije i obaveznog obilježavanja uređaja klasom energetskog razreda, kao i certifikacije zgrada u pogledu njihovih energetskih karakteristika,
- đ) donošenje propisa za oblast energetske efikasnosti radi uspostavljanja metodologije dokazivanja efekata mjera i mehanizama za povećanje energetske efikasnosti i
- e) ostvarivanje međunarodne saradnje na polju energetske efikasnosti.

Član 33.

Programe za efikasno korištenje energije u skladu sa Strategijom razvoja energetike donosi Vlada, odnosno nadležni organi jedinica lokalne zajednice.

Član 34.

(1) Subjekti koji obavljaju djelatnosti snabdijevanja energijom krajnjih kupaca, moraju najmanje jednom godišnje uz račune informisati kupce o uticaju načina korištenja energije na životnu sredinu i održivi razvoj, te na pogodan način obrazovati i usmjeravati kupce da na racionalan i efikasan način koriste energiju.

(2) Radi stvaranja uslova za racionalno i efikasno korištenje energije od krajnjih kupaca, obračun energije vrši se na osnovu izmjerene stvarno utrošene energije.

VII NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Član 35.

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem odredbi ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona vrši Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske .

Član 36.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 KM kazniće se za prekršaj energetski subjekt, koji:

- a) ne dostavi Ministarstvu podatke propisane ovim zakonom (član 9. stav 3) i
- b) ne obavještava kupce o kretanjima i značaju korištenja energije – energetska efikasnost (član 34. stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se odgovorno lice energetskog subjekta novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 KM.

Član 37.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 KM kazniće se za prekršaj energetski subjekt, koji:

- a) energetska djelatnost koja je javna usluga obavlja kao tržišnu djelatnost (član 11) i
- b) obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (član 12. st. 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice energetskog subjekta novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 KM.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38.

(1) Uslovi u vezi sa obavljanjem djelatnosti u sektoru električne energije, gasa, nafte i derivata nafte, njihove proizvodnje, distribucije, transporta, trgovine i bezbjednosti objekata uređuju se posebnim zakonima.

(2) Uslovi proizvodnje i distribucije toplotne energije, bezbjednosti energetskih objekata u ovoj oblasti i status proizvođača i kvalifikovanih proizvođača toplotne energije uređuju se posebnim propisom.

Član 39.

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona:

- a) Vlada će donijeti Uredbu o proizvodnji i potrošnji energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije, iz člana 27. stav 3. ovog zakona,
- b) Ministar će donijeti Pravilnik iz člana 9. stav 3. ovog zakona i

v) Regulatorna komisija će donijeti Pravilnik o podsticanju proizvodnje energije korištenjem obnovljivih izvora energije i kogeneracije iz člana 28. stav 1. ovog zakona.

Član 40.

(1) U roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada će predložiti Narodnoj skupštini imenovanje predsjednika i članova Regulatorna komisija, u skladu sa članom 18. ovog zakona, osim za člana Regulatorne komisije čiji mandat nije istekao, a imenovan je Odlukom Narodne skupštine u skladu sa Zakonom o električnoj energiji.

(2) Predsjednik i član Regulatorne komisije kojima je istekao period na koji su imenovani nastavljaju sa radom do imenovanja novih, a najduže četiri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“, a primjenjivaće se od 01.09.2009.godine, osim člana 40. koji se primjenjuje od dana stupanja na snagu Zakona.